

Del 2.1 Allmänna intressen

Här ges en sammanfattning av bakgrund och problemställningar samt en vision av tätortens framtida struktur och utveckling. Vidare redovisas hur den bebyggda miljön ska bevaras och utvecklas samt hur de allmänna intressena ska beaktas.

De långsiktiga besluten angående mark- och vattenanvändningen begränsas till ett antal för samhällets utveckling väsentliga frågor: bevarande av natur- och kulturvärden och hushållning med resurser mm översiktsplanen ger också ett bra underlag för ställningstaganden vad gäller kommunikationer, vattenförsörjning, avfallshandling mm.

Dessutom redovisas i de fall dessa kan förutses förslagets konsekvenser gällande miljön samt sociala och ekonomiska aspekter. Förutsättningar för en hållbar utveckling redovisas i del 3 avsnitt 2 Hållbar utveckling. Det är viktigt att de sociala aspekterna tidigt uppmärksammas i den kommunala planeringen. De kriterier som har betydelse för den sociala miljön redovisas i del 3. Dessa bör utgöra underlag för sociala konsekvensanalyser i Fagersanna.

Konsekvensanalyser bör genomföras i alla sammanhang där väsentliga förändringar planeras i samhället. På denna översiktliga nivå inriktas konsekvensbeskrivningen på att finna eventuella positiva eller negativa konsekvenser. Fördjupade konsekvensbeskrivningar genomförs senare, om behov föreligger, vid detaljplanering eller projektering.

Se även Del 3 Avs. 2 Hållbar utveckling

Områden med särskilt lagskydd

För sjöar och vattendrag gäller ett skyddsavstånd enligt 7 kap. 13 och 14 § miljöbalken. Inom detaljplanelagt område har strandskyddet i normanfallet upphävts. Därför råder inget strandskydd längs vissa stränder utmed Örlen. Detaljplanebestämmelserna gäller i stället för strandskyddet.

Strandskyddsbestämmelserna är föremål för omprövning på Naturvårdsverket. Detta kommer sannolikt också att påverka Naturvårdsverkets Allmänna råd angående strandskyddet behandling.

Örlen

Enligt kulturminneslagen är det en nationell angelägenhet att skydda och vårda fornlämningar och fyndplatser.

Enligt väglagen och anläggningslagen råder byggnadsförbud utmed vissa vägar. Lagarnas syfte är att pröva förändringar så att åtgärderna inte påverkar trafiksäkerheten negativt eller är till olägenhet för vägens bestånd, drift eller brukande.

Mål

Lagens syften ska tillgodoses.

Strategi

Eventuellt kan strandskydd inom detaljplanlagda områden behöva ses över eftersom lagen syfte utvidgats till att omfatta även växt- och djurlivets livsvillkor efter det att detaljplanerna antagits.

Ansvarig: Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 4.4 Strandskydd, byggnadsförbud
Avs. 4.5 Övriga bestämmelser

Riksintressen för naturvård

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av dess naturvärden ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön, 3 kap 6 § miljöbalken. Länsstyrelsen har tillsammans med naturvårdsverket angivit vilka områden som är av intresse för natur-

vården. I kommunen finns fem sådana områden. Två av dessa berör planområdet -- del av Örlendalen – Mölltorpsplatån och del av Rankåsområdet.

Åsen mellan riksväg 49 och Bjurbacksvägen

Mål

Riksintrössena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada intresset. Riksintrösset bör dock inte utgöra hinder för utveckling av Fagersanna tätort och närreklamationsområden i anslutning till tätorten (huvudsakligen Levinsgården).

Strategier

Kommunen har för avsikt att medge utbyggnad av Fagersanna i anslutning till den permanent bebodda östra delen av tätorten. Utbyggnaden avser både verksamhetsområden, bostadsområden och friluftslivsområden. Östra delen av tätorten omfattas av rikintresse för naturvård. Om utvidgning av Fagersanna tätort kommer att genomföras inom riksintrössområdet ska kommunen i ett tidigt skede samråda med länsstyrelsen för att minimera skadan på riksintrösset.

Se även Del 3 Avs. 4.3 Riksintrössen

Bostäder.

En viktig del av planeringen för en "expansiv" ort är att peka ut områden som är lämpliga och attraktiva för framtida bostadsbebyggelse. Det gäller att finna områden som kan bli bra livsmiljöer, med hänsyn till omgivning, kommunikationer, närhet till service, arbetsplatser och rekreation etc.

Mycket tyder dock på att överskottet på bostäder inte enbart är konjunkturbetingat. Våra insatser bör därför till stor del handla om att utveckla och förbättra boendet inom ramen för det befintliga beståndet. Det kan t.ex. ske genom ombyggnad, till-

byggnad eller annan komplettering samt genom anpassning av service och yttre miljö. Syftet kan vara såväl direkt, förbättring i den fysiska miljön, som indirekt, att förbättra områdets status och den sociala miljön.

Byggnader ska enligt lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk uppfylla krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga om det är ekonomiskt rimligt. Hisskravet gäller inte byggnader som har färre än tre våningsplan.

Ransbo

Mål

Fagersanna ska vara en attraktiv boendeort. Det är väsentligt att ta tillvara de boendekvaliteter som finns i Fagersanna - närhet till vatten, vacker utsikt, naturupplevelser, stillhet, möjlighet till goda kommunikationer mm. Fagersannas kvaliteter som boendeort ska både bevaras och utnyttjas vid nyexploatering. Större delen av bebyggelsen bör utgöras av enbostadshus, markbostäder i grupphusområden eller små hyreshus.

Tillgängligheten till bostäder för handikappade personer ska vara god. Detta gäller inte minst i den yttre miljön eftersom Fagersanna är kuperat. Minst 50 % av lägenheterna i hyreshus bör vara tillgängliga.

Strategier

För att öka Fagersannas attraktionskraft bör kommunen finna nya former för ett konstruktivt och informativt samarbete med aktörer på bostadsmarkanden – fastighetsägare, förvaltare, byggnadsföretag, banker/kreditinstitut och de boende. Till sammans med dessa aktörer bör man klarlägga tätortens styrka och svagheter vad gäller boendet samt genomföra de åtgärder som var och en har möjlighet att göra. Fastighetsägarna kan om så erfordras utveckla och förändra boendet inom det egna fastighetsbeståndet och kommunen kan om så erfordras förändra den allmänna marken i anslutning till bostadsområdena (t.ex. bygga dammar, anlägga ängsmark mm).

Ny större sammanhållen bebyggelse bör huvudsakligen lokaliseras till Levinsgården, Skeastan, f.d. folkparksområdet och Sjöbolet. Områdena avses bebyggas med småhus. F.d. folkparksområdet är redan planlagt för hyresbostäder/ markbostäder. Projektet har dock inte genomförts. De övriga områdena bör planläggas för villabebyggelse. Utbyggnad av bostäder i Levinsgården ska prioriteras eftersom tillgängliga utbyggnadsområden är få.

Utbyggnadsområdena Levinsgården och Skeastan kommer i konflikt med riksintresset och strandskyddsbestämmelserna. Ytterligare och fördjupade utredningar bör ske innan man tar ställning till exploateringarna.

Den översyn som avses ske vad gäller kommunens tillgänglighetsplan för Tibro tätort bör också omfatta Fagersanna.

Ansvarig: Kommunstyrelsen, Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 5 Bostäder

Näringsliv - Areella näringar

Jord- och skogsbruksnäringarna spelar en viktig roll i kommunens näringsliv och har stor inverkan på landskapsbilden och naturmiljön inte minst i anslutning till tätorten. De areella näringarna behandlas i den kommuntäckande planen.

Jord- och skogsbruk bedrivs i vissa fall ända in till bostadskvarteren t.ex. vid Prästbergets camping och Sjöbolet. Endast mindre jordbruk bedrivs i området.

Inom en 10-års period kommer sannolikt mark som idag utnyttjas för jord- och skogsbruk att tas i anspråk för expansion av tätorten främst för bostadsbebyggelse och rekreationsområden (t.ex. golfbanan vid Levinsgården).

Mål

Näringarna jord- och skogsbruk är även i anslutning till tätorten en tillgång och ska främjas såvida inte marken behöver tas i anspråk för tätortens expansion.

Kommunen ska arbeta för att ta stor ekologisk hänsyn i den egna skogen.

Strategier

Det är en fördel om kommunen äger jord- och skogsmark som till stor utsträckning utnyttjas av tätortsbefolkningen och kan innebära negativ påverkan på näringen. Kommunen kan även själva förvalta skogsområden men jordbruksmarken bör arrenderas ut.

Kommunens markpolitik ska bl.a. inriktas på att förvärva eller förmedla mark, som är lämplig som bytesobjekt när jord- och skogsmark behöver tas i anspråk för samhällsutbyggnad och rekreation.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Se även Del 1 Kommunägd mark Del 3 Avs. 6 Näringsliv

Näringsliv - Verksamheter

Näringsliv, näringslivsutveckling och sysselsättning behandlas i den kommuntäckande planen. Här behandlas endast arbetsplatsområden i Fagersanna.

I Fagersanna finns idag endast två industrier. Den ena, Formfanér AB, är belägen mitt i Fagersanna centrum och den andra, Skinnmöbler i Sisjön AB (tillverkare) samt JOL Möbler AB (försäljning), i nordöstra delen av Fagersanna. Någon ny industrietablering i Fagersanna bedöms inte bli aktuell. Däremot kan andra typer av verksamheter som inte medför störningar för de boende komma att bli aktuella. Det bör finnas goda förutsättningar att utveckla tjänsteverksamheter i Fagersanna t.ex. inom turistnäringen.

form faner, Fagersanna

Mål

Kommunen ska stödja det lokala näringslivet och dess möjlighet till utveckling genom att ha god plan- och markberedskap.

Strategier

Möjlighet att etablera sig i Fagersanna ska finnas för verksamheter som inte är störande för omgivningen. Ett nytt område har planerats in i nordöstra delen för icke störande verksamheter. Nyetablering av industriell verksamhet bör inte ske i Fagersanna utan förutsätts koncentreras till Tibro tätort.

Kommunens kontakter med näringslivets ska ske med snabbhet och engagemang. Detta gäller även myndighetsutövning. Att ge våra näringsidkare snabb och korrekt service är ett bra sätt att visa att kommunen stödjer det lokala näringslivet.

Ansvariga: Kommunstyrelsen och Bygg- och miljönämnden

Se även Del 1 Fysisk detaljplanering Del 3 Avs. 6 Näringsliv

Näringsliv – Handel

I Fagersanna finns idag en livsmedelsbutik (KL-Livs) i Fagersanna. Det är viktigt att denna livsmedelsbutik ges förutsättningar att leva vidare.

KL Livs Fagersanna

Mål

Boende (även icke bilburna) ska erbjudas god kommersiell service.

Strategier

I första hand bör Tibro satsa på att utveckla handeln i Tibro tätort. Se vidare i Boken om Tibro kommun respektive Tibro tätort. För Fagersannas del innebär det att livsmedelbutiken bör finnas kvar och att goda kommunikationer finns till övrig service i regionen.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Se även Del 3 Avs. 7 Handel och samhällsservice

Samhällsservice

Det är angeläget och i socialtjänstens anda att den fysiska översiktsplaneringen också samordnas med offentlig vård och service, t.ex. äldreomsorg, skola och barnomsorg och annan samhällsservice t.ex. kommunkontor.

Mål

Boende (även icke bilburna) ska erbjudas god offentlig service d.v.s. boende ska ha tillgång till ett brett och väl lokaliserat utbud av social, kulturell service.

Ransbergs skola

Strategier

Kommunen bör utreda vilken samhällsservice som är möjlig att erbjuda även lokalt i Fagersanna.

En ny barnomsorgslokal har byggts i Fagersanna vid Rotevägen enligt gällande detaljplan.

Utbyggnad av omsorgslokaler för äldreboende och annat gruppboende kan också bli aktuellt i Fagersanna. De befintliga flerbostadshusen skulle kunna vara ett alternativ.

Ansvariga: Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden, Kultur- och fritidsnämnden och kommunstyrelsen

Se även Del 3 Avs. 7 Handel och samhällsservice

Friluftsliv, fritid och turism

Möjligheter för friluftsliv är stor med bad, fiske, kanotuthyrning motionsspår, promenadstigar mm. Tre allmänna och flera enskilda badplatser är belägna inom planområdet. Dessutom finns ett antal småbåtshamnar. Fagersanna och Örlen är ett närrekreationsområde för boende i kommunen men även rekreationsområde främst fritidsboende för en större region. Öster om Prästberget ligger en välbesökt campingplats.

Bryggor vid Örlen

Det är viktigt att områdena för friluftsliv och rekreation inordnas i en grönstruktur och binds samman med varandra och med bebyggelseområdena.

Kultur- och fritidsutbudet är stort i Tibro i förhållande till antalet invånare. Detta beror sannolikt på en god samverkan mellan föreningar, företag, kommunen samt inte minst enskilda personer och deras ideella insatser. För Örlen har bildats en fiskervårdsområdesförening som administrerar fisket i Örlen. I Fagersanna finns dessutom ett aktivt byalag.

Förutsättningarna för att utöka turismen i Fagersanna är god.

Mål

Kommunmål. Kommunen ska stödja föreningslivet så att de till rimliga kostnader kan bedriva sina verksamheter på samma villkor som de som har tillgång till kommunala lokaler och anläggningar. För att öka attraktionskraften både som boendeort och turistmål ska kommunen ha ett brett utbud av kulturell verksamhet. I ett led att stödja kulturen kan kommunen ge bidrag till enskilda kulturella projekt.

Kommunen ska verka för utveckling av friluftsliv och turism i Fagersanna.

Strategier

Utbyggnad av en golfbana på Levinsgården ska studeras mer ingående på grund av konflikter med riksintresse för naturvård. Naturvårdsintresset ska bevaras eller inte skadas menligt. Strandskyddet invid campingområdet är upphävt. Det bör således finnas skäl att medge undantag så att campingplatsen kan expandera. Utblickar mot stranden ska dock bevaras.

Motionsspår och promenadstigar ska finnas i anslutning till bostadsområdena. Promenadstig/ vandringsled bör anläggas längs Örlens strand där så är möjligt.

Turismen i kommunen ska profileras och utvecklas i samverkan med ”Upplevelseområde Göta Kanal”.

Ansvarig: Kommunstyrelsen, Kultur- och fritidsnämnden

Se även Del 3 Avs. 8 Friluftsliv, fritid och turism

Kommunikationer

Infrastrukturfrågor vad gäller kommunikationer får allt större betydelse för kommuns näringsliv och boende. Fagersanna har vuxit upp kring den gamla landsvägen och järnvägen mellan Tibro och Karlsborg. I början av 1960-talet byggdes den nuvarande förbifarten förbi Fagersanna. Den gamla landsvägen och vägen till Spethult är de vägar som förbinder alla områden i Fagersanna.

Vägarna inom fritidshusområdena sköts av enskilda fastighetsägare/ föreningar.

Vägverket, Svenska kommunförbundet, Naturvårdsverket och Rikspolisstyrelsen har tagit fram strategier för miljö- och trafiksäkerhetsarbetet.

En väl fungerande kollektivtrafik är mycket viktig för en ort som Fagersanna. Kollektivtrafiksörjningen är god med goda möjligheter till in- och utpendling gällande arbete, utbildning, service, kulturutbud och sjukresor. Kollektivtrafiknätet och busshållplatsernas lägen redovisas i del 3, 9:3 och 9:4.

Karlsborgsbanan avses byggas om till cykelväg mellan Tibro och Karlsborg. Cykelvägnätet är inte lika mycket utbyggt som i Tibro tätort. Strukturen på cykelvägnätet i Fagersanna redovisas i del 3.

IT och telekommunikationerna utvecklas snabbt. Goda möjligheter till elektronisk överföring av information blir allt viktigare. Just nu sker en utbyggnad av ett nytt mobiltelefonnät samt ”bredbandsutbyggnad” i hela Sverige.

Mål

Kommunen ska verka för bra infrastruktur. Gatorna ska ha en god standard och vara väl underhållna och trafiksäkra.

Kollektivtrafiken ska vara miljövänlig och attraktiv för kommuninvånarna.

Karlsborgsbanan – framtida cykelväg

Cykelvägnätet ska utvecklas ytterligare inom tätorten samt till tätortens rekreationsområden. Belysning på gång- och cykelvägar är väsentlig ur trygghetssynpunkt.

Goda teletekniska kommunikationer ska utvecklas i Fagersanna.

Strategier

Kommunen bör verka för att vägen till Spethult byggs om i ett nytt läge utanför villabebyggelsen. Om och när Levinsgården kommer att byggas ut krävs en förbindelse mellan Levinsgården och tätorten.

Kommunen ska i samråd med Vägverket ta fram förslag till förbättring av avfarten till Fagersanna och vid riksväg 49 belägna busshållplatser.

Kommunen har inte för avsikt att förändra det enskilda vägnätet i Fagersanna tätort.

Vissa felande länkar inom cykelvägnätet ska byggas ut. Om järnvägen läggs ner från Tibro till Fagersanna ska banvallen byggas om till en gång- och cykelväg.

Stadsnät kommer att byggas ut även i Fagersanna.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Se även Del 3 Avs. 9 Kommunikationer

Teknisk försörjning

Två olika energibolag delar på distributionen av energi Fagersanna, dels i nordöstra delen av Tibro Elverk och dels i sydvästra delen av Vattenfall.

Endast delar av nordöstra delen av Fagersanna utgör ett verksamhetsområde för vatten- och avloppsförsörjning. Inom detta område är kommunen skyldig att förse fastighetsägarna med vatten och avlopp. Vattentäkten är belägen centralt i Fagersanna tätort. Avloppsvattnet leds numera via en överföringsledning till Tibro avloppsreningsverk. I områdets sydvästra del finns ett antal enskilda gemensamma större vattentäkter. Inom detta område finns ett antal enskilda avloppsledningsnät som leder avloppet till kommunens överföringsledning.

Dagvatten leds när så är möjligt ut i diken och bäckar. Öster om Ravinvägen tas dagvattnet om hand i separata dagvattenledningar.

Kommunen har ett helhetsansvar för avfallsfrågorna. Man samarbetar med grannkommunerna i ett kommunalförbund Avfallshantering i Östra Skaraborg (AÖS). Hushållsavfallet transporteras idag till Gärstadverken i Linköping där de bränns. För uppsamling och transport av hushållsavfall, i den mån det inte omfattas av producentansvaret, anlitar kommunen en entreprenör. Inom Fagersanna finns en återvinningsstation som är centralt. Återvinningscentralen är belägen i Tibro tätort.

Frågor som hänger samman med energiförsörjning, vatten- och avloppsförsörjning samt avfall och återvinning behandlas i den kommuntäckande planen.

Mål

Den tekniska försörjningen i tätorten ska var robust (ej sårbar) och hållbar d.v.s. användningen av förnybar energi ska öka, dagvattnet ska så långt möjligt renas och infiltreras lokalt.

Återvinningsstationerna ska ges en enhetlig och god estetisk utformning.

Strategier

Kommunens vattentäkt är belägen mitt i tätorten och därför särskilt utsatt för risker. Kommunen planerar att ansluta även Fagersanna tätort till Tibro tätorts vattentäkter i Karlshaga och Segerstorp om något skulle inträffa.

Kommunen har inte för avsikt att bygga ut vattenledningsnätet i Fagersannas sydvästra del. De många enskilda vattentäkterna ska skyddas från föroreningar och olyckor.

Återvinningsstationernas placeringar ska omprövas innan några investeringar vad gäller utformningen genomförs.

De lokala hälsoskyddsföreskrifterna enligt MB 9 kap 39 och 40 §§ ska ses över.

Ansvarig: Kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden.

Se även Del 3 Avs. 10 Teknisk försörjning

Samhällets sårbarhet

I kommunen finns tio stycken hemskyddsområden inom vilka det finns en förutbestämd informationsplats där de boende ska kunna få information vid kriser eller krig. Hela planområdet ingår i ett hemskyddsområde, vilket har sin informationsplats i Ransbergs församlingshem.

Samhällets sårbarhet vad gäller de tekniska försörjningssystemen behandlas i dessa avsnitt.

Ansvarig: Kommunstyrelsen

Se även Del 3 Avs. 11 Risk, säkerhet och totalförsvar

Natur- och kulturmiljöer

Det finns ett flertal rapporter och inventeringar som behandlar de natur- och kulturvärden som finns i Tibro kommun. Rapporterna behandlar t.ex. värdefulla ängs- och hagmarker, odlingslandskap mm.

Boende i Fagersanna har nära till naturen. Ofta går åker eller skog ända fram till bebyggelse och tätort. Stränder har stort naturvärde och är mycket betydelsefulla för allmänhetens möjligheter till friluftsliv och för växt- och djurlivets mångfald och försörjning.

Grönytor och parker intar en dominerande plats i människors närmiljö. Naturområden som har bedömts vara av intresse som närområde till bostadsbebyggelsen har redovisats i del 3. Där har också preciserats parker som har särskilt kulturella och sociala värden.

Det är angeläget att bevara vårt kulturarv för framtida generationer. Kulturvärden består huvudsakligen i tätorten av enstaka objekt, enstaka värdefulla byggnader då hela miljöer inte längre finns kvar. Förslag till bevarande redovisas i del 3, 12:4.

Skeastan

Mål

Fagersannas karaktär av villa- och fritidshusområde ska bevaras. Områden inom tätorten som har höga naturvärden ska bevaras och förstärkas. Om marken behövs för exploatering ska så stor hänsyn som möjligt tas till områdets naturvärden. Naturområdena och parkerna ska vara vackra – en vacker, ansad vild natur som kräver lite skötsel.

Vad gäller kulturmiljön ska Fagersannas kulturarv tillvaratas, vårdas och utvecklas. Värdefulla byggnader mm ska bevaras i så oförvanskat skick som möjligt.

En god byggnadskultur och en god tätortsmiljö ska främjas.

Strategier

Områden längs små bäckar ska om möjligt bibehållas och utvecklas som grönstråk. En grönplan bör upprättas för tätorten i samverkan med berörda fastighetsägare.

Natur- och kulturvärdena inom områdena Bjurbackskulle och Skeastan ska inventeras. Eventuellt ska om så bedöms erfordras skötselplaner upprättas.

Ett lokalt handlingsprogram för arkitektur och planering ska tas fram i vilket ingår bevarande av kulturbyggnader.

Ansvariga: Kommunstyrelsen, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden i samverkan med berörda intressenter.

Se även Del 3 Avs. 12 Natur- och kulturmiljö
--

Miljö- Utformning

I den nyligen antagna visionen över kommunens utveckling anges att det i Fagersanna finns trygghet, närhet, attraktiva bostadsområden och rik fritid. En vacker och trivsamt ort har en stor social betydelse för de boendes stolthet och identitet.

Mål

Fagersanna ska bli en ännu attraktivare boendeort.

Strategier

I del tre framförs synpunkter på vilka områden i tätorten som man särskilt bör satsa på vad gäller utformning. De utpekade platserna är områden längs förbifarter, infarter, centrum, rastplatser, parker mm. Kommunen bör ta fram förslag i samverkan med eventuellt berörda fastighetsägare.

Ansvariga: Kommunstyrelsen, Bygg- och miljönämnden

Se även Del 3 Avs. 13 Miljö - Utformning
--

Utsikt över Örlen